

Mouwrik Waardenburg

AANNEMERSBEDRIJF - WEGENBOUW

Sector- en keteninitiatieven 2017 - 2018 CO₂-prestatie

Mouwrik Waardenburg b.v.

Steenweg 63
4181 AK WAARDENBURG

tel. 0031 418 654 620
fax 0031 418 654 629

www.mouwrik.nl

Opgesteld d.d.: **Januari 2018**

Revisie: **001**

Opgesteld door

Voor akkoord:

Naam: **Dhr. C. Bax**

Naam: **Dhr. C. Hakkert**

d.d. **19-01-2018**

d.d. **19-01-2018**

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
1. Introductie	3
2. Inventarisatie van sector- en keteninitiatieven	4
3. Rapportage management overleg	5
3.1 Input.....	5
3.2 Output.....	5
4. Overzicht van initiatieven omtrent CO₂ reductie.....	6
5. Actieve deelname initiatief.....	7
5.2 Initiatief deelname SKAO (CO ₂ prestatieladder)	7
5.3 Project 's-Hertogenbosch	7
5.4 Betreffende eisen	8
6. Budgetoverzicht initiatieven	10
6.2 Budget initiatief "SKAO (CO ₂ -prestatieladder)"	10
6.3 Budget initiatief "Het Nieuwe Rijden"	10
6.4 Budget initiatief "Het Nieuwe Draaien"	10
6.5 Budget initiatief "MKB-Infra"	10
6.6 Project 's-Hertogenbosch	10

1. INTRODUCTIE

Voor u ligt het documenten "sector- en keteninitiatieven" behorende bij de CO₂-prestatie ladder van Mouwrik Waardenburg B.V. Deze rapportage gaat in op initiatieven in de keten en/of sector om de CO₂ uitstoot te reduceren. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen het bewustzijn van mogelijke initiatieven en de deelname aan initiatieven door Mouwrik Waardenburg B.V.

Met dit document komen de volgende eisen vanuit de CO₂-prestatieladder aan bod:

- 1.D.1; Inventarisatie van sector- en keteninitiatieven;
- 1.D.2; Rapportage managementoverleg
- 3.D.1; Overzicht initiatieven omtrent CO₂-reductie;
- 3.D.1; Actieve deelname initiatieven;
- 3.D.2; Budgetoverzicht initiatieven.

De CO₂-prestatieladder is een middel om de CO₂-uitstoot voor organisaties inzichtelijk te maken en hierbij een beleid op te stellen voor het reduceren van de CO₂-emissies.

In het kader van de CO₂-prestatieladder heeft Mouwrik Waardenburg B.V. haar CO₂-productie in kaart gebracht. Wij streven ernaar om niveau 3 op de CO₂-prestatieladder vast te houden. Naar aanleiding van de berekende CO₂-productie zijn reductiedoelstellingen opgesteld.

1. Mouwrik Waardenburg B.V. wil in 2017 ten opzichte van 2013 12% minder CO₂ uitstoten.
2. Mouwrik Waardenburg B.V. wil in 2020 ten opzichte van 2013 20% minder CO₂ uitstoten.

De wijze waarop Mouwrik Waardenburg B.V. dit tracht te realiseren staat beschreven in de KPI t.b.v. de CO₂-reductie.

2. INVENTARISATIE VAN SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN

In dit hoofdstuk worden de relevante keteninitiatieven op een rijtje gezet die in de sector- en keten waarin Mouwrik Waardenburg B.V. haar activiteiten uitvoert, zijn opgezet.

Sector- en keteninitiatieven omtrent CO ₂ reductie	
SKAO Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen beheert de CO ₂ -prestatieladder waarmee leveranciers worden beoordeeld op hun inspanningen om CO ₂ uitstoot te beperken.	Duurzaamheid krijgt steeds meer aandacht in onze maatschappij. Dit zien wij ook terug bij onze opdrachtgevers. Bij aanbestedingen wordt er steeds vaker gevraagd naar de CO ₂ -uitstoot van onze organisatie. Dit wordt gedaan aan de hand van de CO ₂ -prestatieladder en wordt beheerd door SKAO
Overheid De overheid gaat steeds duurzamer inkopen (Kyoto 1997)	Dit initiatief zien wij terug bij de gemeenten en overheden waarvoor Mouwrik Waardenburg B.V. haar werkzaamheden uitvoert. Zo zijn er ook opdrachtgevers die vragen naar de CE-markering van slijtlagen van asfalt en wordt bij opdrachten waarin ook hout verwerkt wordt ook wel naar een FSC certificering gevraagd.
Het nieuwe rijden Het nieuwe rijden is een initiatief van de overheid	Het nieuwe rijden is een initiatief om het brandstofverbruik te reduceren en zodoende de CO ₂ uitstoot. Dit initiatief is inmiddels ook bij Mouwrik Waardenburg B.V. geïntroduceerd. Onze medewerkers zijn door middel van een cursusdag bewust gemaakt van het Nieuwe Rijden.
Het nieuwe draaien Het nieuwe draaien is een initiatief vanuit de branche	Het nieuwe draaien is een initiatief om het brandstofverbruik te reduceren en zodoende de CO ₂ uitstoot. Dit initiatief willen wij ook introduceren bij onze medewerkers door middel van het bewust maken van het Nieuwe Draaien tijdens bijvoorbeeld de toolboxmeetings.
MKB-INRFA	Een initiatief waar vanuit de MKB-infra projecten worden opgezet in relatie tot duurzaam ondernemen en het reduceren van CO ₂ -emissies. Hierbij werken meerdere partijen zoals aannemers, brancheorganisaties en overheid mee aan dit doel.
Nederland CO₂-neutraal	Een initiatief waar verschillende partijen met verschillende invalshoeken over reductie van CO ₂ -emissies elkaar treffen. Door actieve deelname aan seminar worden handvatten aangereikt over mogelijkheden om de reductiedoelstellingen handen en voeten te geven. Ook kunnen partijen elkaar hier treffen om gezamenlijk initiatieven op te zetten en verder uit te werken.
Project 's- HertogenBosch Beperken van de CO ₂ uitstoot binnen de gemeente 's-Hertogenbosch door de CO ₂ prestatieladder te hanteren.	Partijen uit de civieltechnische als cultuurtechnische gebieden zijn uitgenodigd voor deze bijeenkomst van de gemeente. Het doel is om te inventariseren wat de stand van zaken is op het gebied van duurzaamheid m.b.t. voorbereiding en uitvoering van werkzaamheden en waar nog mogelijkheden liggen in het kader van duurzaamheid. Op deze manier wilt de gemeente dat men informatie uitwisselt in het kader van duurzaamheid. De wens van de gemeente is om aan de hand van deze bijeenkomst te achterhalen of er duurzaamheidseisen zijn die worden gesteld vanuit de marktpartijen waar men niet aan kan voldoen of dat zij inmiddels al verder zijn ontwikkeld op het gebied van duurzaamheid. Reductie van CO ₂ -emissies maakt daar onderdeel van uit.

3. RAPPORTAGE MANAGEMENT OVERLEG

Het managementoverleg bij Mouwrik Waardenburg B.V. vindt op basis van behoefte plaats. Eenmaal per jaar vindt er een managementbeoordeling plaats in het kader van het KAM-systeem op basis van de ISO 9001; de VCA** 2008-5.1, de ISO 14001:2004 en de CO₂-prestatieladder. Deze managementbeoordeling wordt ook gezien als het managementoverleg in het kader van de CO₂-prestatieladder.

3.1 Input

Voor de input van de management reviews in het kader van de CO₂-reductie wordt verwezen naar hoofdstuk 2 “inventarisatie van sector- en keteninitiatieven” van dit document. Deze inventarisatie heeft de leidraad gevormd tijdens het overleg.

3.2 Output

Naar aanleiding van de input die is verzorgd zijn de volgende besluiten c.q. acties opgenomen:

1. Mouwrik Waardenburg B.V. heeft in 2017 niveau 3 op de CO₂ prestatieladder gehandhaafd en op basis daarvan verder gewerkt aan de reductie van CO₂-emissies.
2. Mouwrik Waardenburg wil zich meer richten op duurzaam inkopen.
3. Het introduceren van “Het Nieuwe Rijden” onder de medewerkers van Mouwrik Waardenburg B.V. is een goed initiatief om het brandstofverbruik alsmede de CO₂-uitstoot te reduceren. Inmiddels werd een cursus gevolgd door de medewerkers. Een evaluatie of dit tot blijvende reductie van CO₂-emissies heeft geleid is nog niet uitgevoerd. Door meerdere jaren verbruikgegevens op voertuigniveau bij te houden is er een evaluatie gemaakt in 2017.
4. Het introduceren van “het nieuwe draaien” onder de medewerkers van Mouwrik Waardenburg. Dit onderwerp heeft in 2017 meer aandacht gehad en is teruggekomen tijdens het uitvoerdersoverleg en de toolboxmeetings.
5. Project ‘S-Hertogenbosch staat in het kader van duurzaamheid bij werkzaamheden binnen de gemeente ‘s-Hertogenbosch. Op deze manier wilt de gemeente de CO₂ uitstoot beperken
6. Mouwrik Waardenburg B.V. heeft voor 2018 de planning om de CO₂ prestatieladder op te schalen naar niveau 5, hierdoor gaat de sector- en keteninitiatieven nog een prominentere rol spelen binnen de organisatie Mouwrik Waardenburg B.V.

In het kader van besparingen zullen de aanbevelingen uit hoofdstuk 2 verder worden onderzocht. Het doel is om hiermee een reductie van de CO₂-productie door activiteiten van Mouwrik Waardenburg B.V. te realiseren tot 20% in 2020.

4. OVERZICHT VAN INITIATIEVEN OMTRENT CO₂ REDUCTIE

Hieronder volgt het overzicht van alle initiatieven waar Mouwrik Waardenburg B.V. aan deelneemt die direct of indirect iets met de CO₂ reductie te maken hebben of een relatie hebben met onderwerpen als duurzaamheid, maatschappelijk verantwoord ondernemen e.d.

Sector- en keteninitiatieven omtrent CO ₂ reductie	
SKAO Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen beheert de CO ₂ -prestatieladder waarmee leveranciers worden beoordeeld op hun inspanningen om CO ₂ uitstoot te beperken.	Mouwrik Waardenburg B.V. neemt actief deel aan de CO ₂ -prestatieladder door het initiatief om niveau 3 van de ladder te behouden.
Overheid De overheid gaat steeds duurzamer inkopen (Kyoto 1997)	Mouwrik Waardenburg B.V. zal de CE-markering voor slijtlagen in de asfaltproductie verder optimaliseren.
Het nieuwe rijden Het nieuwe rijden is een initiatief van de overheid	Het Nieuwe Rijden werd in 2014 geïntroduceerd bij de medewerkers om het energiebewustzijn te vergroten met als doel de reductie van het brandstofverbruik en daarmee ook de CO ₂ -productie. In 2015 werd een cursus gevolgd. Wanneer er tenminste twee jaren aan registraties van verbruiken op voertuigniveau beschikbaar zijn zal het effect van deze cursus worden geëvalueerd. Het verdient aanbeveling om dit onderwerp met herhaling tijdens toolboxmeetings en functioneringsgesprekken onder de aandacht van de medewerkers te houden.
Het nieuwe draaien Het nieuwe draaien is een initiatief vanuit de branche	Dit initiatief hebben wij ook geïntroduceerd bij onze medewerkers door middel van het bewust maken van het Nieuwe Draaien tijdens bijvoorbeeld de toolboxmeetings en door toezicht op de werkplek door de leidinggevenden.
MKB-Infra	Door deelname aan initiatieven van MKB-infra zal Mouwrik Waardenburg B.V. in 2017 verder werken aan het ontwikkelen van duurzaam ondernemen en reductie van CO ₂ -emissies. In 2016 heeft geen actieve deelname aan dit initiatief plaats gevonden.
Project 's- HertogenBosch Beperken van de CO ₂ uitstoot binnen de gemeente 's-Hertogenbosch door de CO ₂ prestatieladder te hanteren.	Partijen uit de civieltechnische als cultuurtechnische gebieden zijn uitgenodigd voor deze bijeenkomst van de gemeente. Het doel is om te inventariseren wat de stand van zaken is op het gebied van duurzaamheid m.b.t. voorbereiding en uitvoering van werkzaamheden en waar nog mogelijkheden liggen in het kader van duurzaamheid. Op deze manier wilt de gemeente dat men informatie uitwisselt in het kader van duurzaamheid. De wens van de gemeente is om aan de hand van deze bijeenkomst te achterhalen of er duurzaamheidseisen zijn die worden gesteld vanuit de marktpartijen waar men niet aan kan voldoen of dat zij inmiddels al verder zijn ontwikkeld op het gebied van duurzaamheid. Reductie van CO ₂ -emissies maakt daar onderdeel van uit.

5. ACTIEVE DEELNAME INITIATIEF

Dit hoofdstuk beschrijft de actieve deelname van Mouwrik Waardenburg B.V. aan het initiatief “duurzame leverancier.nl” en “MKB-Infra”. Deze actieve deelname is niet geheel conform de eisen van de CO₂-prestatieladder versie 3.0. Actieve deelname aan initiatieven zal dan ook in 2018 meer aandacht moeten krijgen. In het kader van de nieuwbouw plannen van Mouwrik Waardenburg B.V. wordt deelname aan initiatieven die daarbij aansluiten overwogen.

5.2 Initiatief deelname SKAO (CO₂ prestatieladder)

Duurzaamheid krijgt steeds meer aandacht in onze maatschappij. Dit zien wij ook terug bij onze opdrachtgevers. Vaker wordt er gevraagd naar de CO₂ uitstoot van onze organisatie. Dit wordt inzichtelijk gemaakt aan de hand van de CO₂ prestatieladder. Met de CO₂ prestatieladder worden bedrijven bovendien uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂ uitstoot te kennen en te verminderen. Zodoende zal Mouwrik Waardenburg B.V. de in 2017 gecontinueerde certificatie op niveau 3 van de CO₂-prestatieladder in 2018 handhaven. In 2018 zal zij dit verder ontwikkelen naar niveau 5 van de CO₂-prestatieladder

De voornaamste reden tot actieve deelname aan dit initiatief bestaat uit het feit dat Mouwrik Waardenburg B.V. in de toekomst niet uitgesloten wil worden bij aanbestedingen en waar mogelijk een gunningsvoordeel te behalen.

5.3 Project 's-Hertogenbosch

Op initiatief van de gemeente 's Hertogenbosch zijn diverse belanghebbende partijen uit de civieltechnische als ook de cultuurtechnische gebieden uitgenodigd voor deze bijeenkomst van de gemeente. Het doel is om te inventariseren wat de stand van zaken is op het gebied van duurzaamheid m.b.t. voorbereiding en uitvoering van werkzaamheden en waar nog mogelijkheden liggen in het kader van duurzaamheid.

Op deze manier wilt de gemeente dat men informatie uitwisselt in het kader van duurzaamheid. De wens van de gemeente is om aan de hand van deze bijeenkomst te achterhalen of er duurzaamheidseisen zijn die worden gesteld vanuit de marktpartijen waar men niet aan kan voldoen of dat zij inmiddels al verder zijn ontwikkeld op het gebied van duurzaamheid.

5.4 Betreffende eisen

De invalshoek D "Deelname aan initiatieven" dient te voldoen aan de eisen conform niveau 3 op de CO₂-prestatieladder versie 3.0. Een eis die hierbij hoort betreft de eis 3.D.1 "Actieve deelname aan minimaal één sector of keteninitiatief op het gebied van CO₂ reductie".

Om dit aan te tonen dient er een actieve deelname te zijn door middel van aantoonbare deelname in werkgroepen, het publiekelijk uitdragen van het initiatief en/of het aanleveren van informatie aan het initiatief.

Hieronder volgt een overzicht van de hiervoor genoemde initiatieven met een beschrijving van de bijhorende aspecten.

Initiatief	Deelname werkgroep	Publiekelijk uitdragen	Informatie aanleveren
Deelname SKAO (CO ₂ -prestatieladder)	Door co2seminar.nl worden bijeenkomsten / seminars georganiseerd. Overwogen zal worden om eenmaal per jaar aan een seminar deel te nemen.	Ons CO ₂ -reductie beleid publiceren wij via onze website.	Voor het behalen van niveau 3 op de CO ₂ prestatieladder dienen de gedocumenteerde en geïmplementeerde eisen te worden aangeleverd aan de CI. Tevens wordt ons CO ₂ -reductiebeleid gecommuniceerd met zowel interne als externe belanghebbende.
Het Nieuwe Rijden	Er is in dit kader geen deelname aan werkgroepen.	Dit dragen wij publiekelijk uit door dit toe te passen in de praktijk.	Het onderwerp werd opgepakt door in 2015 een cursus te organiseren voor alle medewerkers. In 2017 zal dit met name in het teken staan van verdere monitoring een ontwikkeling van het rijgedrag van medewerkers.
Het Nieuwe Draaien	Er is in dit kader geen deelname aan werkgroepen.	Dit dragen wij publiekelijk uit door dit toe te passen in de praktijk.	Het onderwerp wordt opgepakt door hier tijdens toolboxmeetings met enige regelmaat aandacht aan te besteden.
MKB-Infra	Door MKB-Infra worden werkgroepen voor initiatieven opgezet en verder ontwikkeld. Er zal door Mouwrik Waardenburg B.V. in 2017 aansluiting worden gezocht bij een voor haar passend branche initiatief.	Dit dragen wij publiekelijk uit door ons CO ₂ -reductie beleid en de deelname aan initiatieven te publiceren op onze website.	Dit is afhankelijk van het gekozen initiatief en de rol van Mouwrik Waardenburg B.V. in de werkgroep. In 2016 heeft hier geen actieve deelname plaats gevonden.
Project 's- Hertogenbosch	In het kader van het project duurzaamheid van de gemeente 's-Hertogenbosch is er een werkgroep samengesteld die bestaat uit bedrijven uit de civieltechnische en cultuurtechnische sector.	Dit dragen wij publiekelijk uit door dit toe te passen in de praktijk. Resultaten worden weergegeven in de rapportage CO ₂ -emissies die elk half jaar op de website van Mouwrik Waardenburg B.V. worden	Het project is besproken tijdens een bijeenkomst op 17-07-2017 bij de gemeente 's-Hertogenbosch. De CO ₂ prestatieladder zal beschikbaar worden gesteld voor de gemeente om inzichtelijk maken wat de resultaten zijn als gevolg van

Initiatief	Deelname werkgroep	Publiekelijk uitdragen	Informatie aanleveren
		gepubliceerd.	de gemaakte keuzes. Vervolgbijeenkomsten zijn op dit moment nog niet gepland.